

Spm. nr. S 1092

Til undervisningsministeren (7/9 84) af:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

»Hvilke konkrete ændringer foreligger i undervisningsministeriets udkast af 30. april 1984 til ny bekendtgørelse samt tilhørende vejledning om folkeskolens undervisning af børn fra hjem, hvor der fortrinsvis tales et andet sprog end dansk (fremmedsprogede elever) set i forhold til den eksisterende bekendtgørelse, og vil ministeren drage omsorg for, at indvandrerorganisationerne bliver hørt?«

Begrundelse

VS mener, at også modersmålsundervisningen skal være i overensstemmelse med folkeskolens formålparagraf, og at der derfor bør udarbejdes egentlige undervisningsplaner for modersmålsundervisningen, som sikrer dette. Dette skulle samtidig forhindre, at udenlandske ambassader får indflydelse på undervisningen. Der tænkes her især på den tyrkiske ambassade, som i flere tilfælde har blandet sig i modersmålsundervisningen af tyrkiske børn.

Vi finder i den sammenhæng den særlige læseplan fra Tyrkiet, den såkaldte »Programskitse for disciplinerne tyrkisk sprog, religion og samfundsfag«, direkte uforenelig med folkeskolens formålparagraf. Nævnte læseplan giver et totalt unuanceret og forherligende billede af den tyrkiske stat. Et billede vi må tage 100 pct. afstand fra med de politiske tilstande, der hersker i Tyrkiet, og som har dannet grobund for, at Danmark har medvirket til at anklage Tyrkiet for menneskerettighedskommissionen for krænkelse af Den europæiske Menneskerettighedskonventions bestemmelser om forbud mod tortur, om retssikkerhedsgarantier samt om ytrings- og foreningsfriheden.

Vi ønsker med spørgsmålet at få klarhed over, om der er konkrete ændringer, der hindrer ambassadernes indblanding, samt sikrer, at besættelse af stillinger til varetagelse af modersmålsundervisningen sker efter normalt opslag, jfr. de gældende regler, således at ambassaderne heller intet har at gøre med udvælgelsen af lærere til modersmålsundervisningen.

Sidste halvdel af spørgsmålet taler for sig selv. Det må være helt naturligt, at indvandrerorganisationerne høres i en sag, der direkte vedkommer deres børn.

Svar (18/9 84):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Baggrunden for, at undervisningsministeriet har udarbejdet udkast til en ændret bekendtgørelse og en tilhørende vejledning, er først og fremmest, at man som led i den igangværende regelsanering ønsker at samle de spredte regler, der i tidens løb er udsendt på området, i bekendtgørelsen og den tilhørende vejledning.

Herunder har man villet ajourføre reglerne på området under hensyn til, at situationen for undervisningen i dag er en anden, end da den nugældende bekendtgørelse af 8. marts 1976 blev udsendt. Den ændrede situation består i, at langt hovedparten af de fremmedsprogede elever i dag er født og opvokset her i landet. Dette har til følge, at undervisningen både i dansk og elevernes modersmål eller nationalsprog må indrettes på en anden måde end tidligere, da en meget stor del af eleverne havde gået i skole i hjemlandet.

Hvad angår modersmålsundervisningen, er det hensigten i den organisatoriske vejledning at understrege, at denne undervisning skal være i overensstemmelse med formålsbestemmelsen for folkeskolen. Dette indebærer, at anvisninger i undervisningsprogrammer fra hjemlandene kun vil kunne anvendes i det omfang, de ikke strider imod formålsbestemmelsen for folkeskolen.

Der er ikke i forbindelse med udkastene udarbejdet forslag til vejledende læseplaner for modersmålsundervisningen, idet der efter undervisningsministeriets opfattelse endnu ikke foreligger et tilstrækkeligt erfaringsgrundlag for sådanne planer. Undervisningsministeriet finder det imidlertid ønskeligt, om der senere fra dansk side kan udarbejdes læseplaner for modersmålsundervisningen, og man er bekendt med, at der i kommuner er overvejelser om sådanne planer.

Med hensyn til det i begrundelsen nævnte spørgsmål om kompetence vedrørende ansættelse af modersmålslærere skal man oplyse følgende:

Det tilkommer allerede efter de gældende regler alene de kommunale skolemyndighe-